

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

§. VIII. Sancti reliquiæ translatae populoque exhibitæ, cultus ejus apud
Regulares Budicenses canonicos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

A terram fructiferam, tamquam eis versam in salsuginem, abhorrentes, locum ipsum dudum reliquerat.

Privilegio,
in canonicos
Regulares

405 Nos ad loci supradicti reformationem, pro divini cultus restauratione, pietate curæ pastoralis allecti, intensis desiderii aspirantes, ne ficulnea infructuosa rursus terram perniciosius occupet, eundem locum, malitia temporis, loci qualitate et sexus fragilitate pensatis, non sub hujusmodi canonicarum secularium statu, quem Sedes Apostolica approbare non dignatur, sed sub certæ, per eandem approbatæ, religionis titulo, cujus professores sexus virilis non solum carne, sed et adversitatis turbo non terret, nec arrisus fallacis fortunæ dissolvit, decrevimus reformare. Hinc est, quod, abbatissa, canonicis et rectore parochiali, ceterisque ecclesiastici juris in ipso loco sibi quicquam vendicantibus supradictis ad nostram vocatis præsentiam, de loci prædicti lamentabili desolatione, non sine sua culpa ad tantum progressa dispendium, et de ipsius reformatione religiosa per nos concepta, traductu diligenti præhabito cum eisdem abbatissa primum ipsius abbatiæ dignitatem, deinde canonicæ, dehinc rector parochialis et demum beneficiati cæteri canonicatus et præbendæ, ecclesiam cum cura ipsarum, et beneficia ecclesiastica, ac omne jus, quod eis et eorum cuilibet, in præmissis, aut aliquo præmissorum, prout ad eos, et eorum quemlibet conjunctim et divisim spectabant, in manibus nostris communiter et divisim sponte resignarunt.

406 Nos igitur hujusmodi resignationes admittentes, recipientes, ratas et gratas habentes, cum honorabilibus viris, dominis, Præposito et capitulo ecclesiæ nostræ Paderbornensis prædictæ, tractatu capitulari et matura deliberatione præhabitis, abbatiæ, ecclesiam et monasterium sic, ut præmissum est, in manibus nostris resignata, cum omnibus prærogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, bonis et rebus mobilibus, terris, agris cultis, pratis, pascuis, silvis, aquis aquarum decursibus, viis et inviis, ac pertinentiis eorundem universis honorabili viro, Joanni Weil, Priori monasterii in Swollis, Trajectensis diocesis, tradimus, concedimus et assignamus per præsentem, ita quod, ipsa ecclesia ac monasterio supradictis, prout ei facultas suppetit, reformatis, congregationem convenientem virorum Deo devotorum canonicorum, videlicet Regularium, religioni sui monasterii in Swollis supradicti conformium, juxta ejusdem religionis exigentiam ibidem instituat, præsertim cum sanctus Meinolphus, ejusdem monasterii fundator supradictus, religionis illius creditur fuisse professor. Ita habet laudati Privilegii seu litterarum, in quibus ad canonicos Regulares translatus fuit Budicense sanctimonialium monasterium, producta a Gobelino in Cosmodromio loco cit. pars; etsi autem litteras illas integras, e Ms. Budicensi depromptas, penes me habeam, dandam tamen hic duntaxat partem jam recitatam duxi, quod hæc, quæ illæ ad institutum nostrum spectantia continent, omnia accurate exhibeat. Verum, quod loco cit. subdit Gobelinus, privilegii seu litterarum concessionem mense Maio factam, erroneum apparet. Etenim Ferdinandus Paderbornensis episcopus in Monument. Paderborn. pag. 223 monasterium Budicense decima septima Julii die in Joannem Wael seu in canonicos Regulares transcriptum notat, litterarumque, quibus id fa-

transcribit

ctum est, exemplar, penes me exstans, præter annum 1409, de quo inter convenit, eandem hanc Julii diem præfert, ut sane tunc, non autem mense Maio, Privilegii seu litterarum concessio, ac proinde etiam, utpote per hanc facta, monasterii Budicensis ad canonicos Regulares translatio verosimillime, ne dicam indubie, acciderit; quæ qui simul cultui S. Meinulphi, in eodem monasterio aut penitus intermisso, aut certe non parum imminuto, instaurationem attulerit, § sequens aperiet.

AUCTORE
C. B.

§ VIII. Sancti reliquiæ translatae populoque exhibitæ, cultus ejus apud Regulares Budicenses canonicos.

Hebdomadæ vix sex a transcripto in Joannem de Wale, Swollensium canonicorum Regularium Priorem, Budicensi monasterio erant elapsæ, cum hoc ille evocatis aliquot ad se e Swollensium cenobio canonicis incolendum instaurationemque commisit. Atque hi quidem, in novum hoc domicilium ipso S. Joannis Baptistæ Decollationis festo seu 29 Augusti die inducti, alacritate non mediocri opus statim sunt aggressi; etsi autem monasterii sibi traditi ædificia omnia propemodum collapsa aut etiam destructa invenirent, hæcque omnia aut a fundamentis denuo erigere aut certe instaurare, rem cernerent multis difficultatibus implexam, animam tamen minime despondentes, felici labores suos exitu coronandos, spem conceperunt partim e sacro, quod in ecclesia instauranda penes se habebant, S. Meinulphi corpore, partim e supra narratis, quibus hic Budicæ ædificandum monasterium dilexisset, visionibus divinitus oblatis; quod enim S. Meinolphus (adi num. 66 et seq.) in loco, quo monasterium Budicense condidit, primo cervas instabiles, postea vero cervum quiescentem vidisset, monasterii a canonissis, quantum ad sexum instabilibus, ad canonicos Regulares translationem a Deo, qui proinde susceptum ab iis opus fortunaturus esset, præsignificatam fuisse, in animum induverant.

Monasterii
Budicensis
instauratione:
felicem operis
E

408 Opusculi Ms., cujus num. 20 et seq. data notitia, auctor, qui et ipse canonicus Regularis verosimillime fuit, sic loquitur: Quemadmodum juxta traditionem illorum, qui nobis de Vita et Miraculis sancti Meynulphi (vide Sigewardum in Vita num. 14) scripta reliquerunt, ipse per cervas feminas in loco illo (Budicensi vico) instituendas, et per cervum Christum loci defensorem visionum admonitione prædictarum (quibus scilicet S. Meinolpho primo cervarum, ac dein cervi species fuerat objecta) sibi designari crederat, sic nos, rerum experientia jam planius edocti, quid amplius per easdem visiones Providentia Divina portendi vulerit, possumus explicare. Cervæ quidem motibus instabiles, prius visæ, dum jam locum reliquerant, cervus signum crucis bajulans apparuit. Sic postquam locum istum (monasterium Budicense) feminæ naturæ suæ instinctu instabiles, hujus sancti Viri (Meinulphi nimirum) venerari negligentes merita, dereliquerant, virilis sexus spiritus instinctu stabilis, laudare Dominum in Sanctis suis habilis, Christum sequens sub onere Crucis, in eodem loco jam successit feminis. Similia etiam habet in Budicensi Chronico part. 1, cap.

F
exitum unde
sibi spondere-
runt canonici
Regulares.

AUCTORE
C. B.

cap. 4 et 3 Joannes Probus non obscure simul indicans, canonicis Regularibus, ac nominatim Joanni de Wale, Swollensis monasterii Priori, e visionibus, quarum priori ter repetita S. Meinulphus cervas instabiles, posteriori cervum cubantem vidisset, animos ad reformandum instaurandumque Budicense cœnobium additos fuisse. Quod vero jam ad Sancti corpus, in ecclesia Budicensi instauranda existens, pertinet, uti illud sibi præsens habebant, ita verosimillime Sancti, veluti patroni, pro monasterio a se exstructo apud Deum assidue intercessuri, præsentem etiam opem in molestiis quibuscumque ac periculis sese experturos, sperabant.

Ecclesiam
Kerckbergen-
sem cultui di-
vino aptant,
ad eamque
transferrî

109 Ut porro hanc promereri etiam sibi possent, nihil habere antiquius, quam ut ab ipso statim susceptæ instaurationis initio cultum Sancti, qui una cum ejus monasterio pene interierat, pariter instaurarent, atque etiam, quoad fieri posset, auferent; quod ut facerent, ab honorandis Sancti reliquiis ducere initium. Qui res gesta sibi expono. Fuerat eo tempore, quo primum canonici Regulares monasterium Budicense sunt ingressi, Budicensis parœcia ob unius e siti in ea Wevelsburgensis castri dynastis contumaciam, quæ circa quid versata sit, nusquam invenio, interdico ecclesiastico supposita; cum autem canonici Regulares divinum cultum (verba sunt Joannis in Chronico part. 1, cap. 4) apertis januis pro majori devotione habenda exercere cuperent, ecclesiam Kerckbergensem positam in vicino ab immunditiis suis purgaverunt, cunque sequenti Dominica post B. Joannis diem reverendus Wilhelmus Paderbornensis ecclesiæ electus per suum suffraganeum eam fecisset dedicari, in eadem prænominati canonici a tempore, quo monasterium Budicense reformare, cæperunt, fere unius anni spatio, quando tandem præfatum interdico, in quantum id Budicense monasterium spectabat, fuit levatum, divinum Officium apertis januis magno cum fervore peregerunt, sacrasque interim S. Meinulphi reliquias, quo illustre ejus nomen, oblivione apud nonnullos fere obrutum, in memoriam revocarent, solenni ritu ad dictam Kerckbergensem ecclesiam ipso natali Sancti festo seu 5 Octobris die transferri curavere, populoque publice spectandas exhiberi. Rem refert in Budicensi Chronico part. 1, cap. 5 Joannes Probus.

ac populo
exhiberi cu-
rant Sancti
reliquias.

110 En ipsa, ut iterum parum admodum concinna, ejus verba. Quia igitur, scribit, B. Meinulphi laudabilis fama multis annis silentio obruta fuit, dignum dixi, quæ vidimus, iterum magnifice propalare et scriptis commendare. Regulares namque, postquam ingressi sunt monasterium Boddecense, audientes, B. Meinulphi reliquias jam per longa tempora in arca sua latentes, die natalis sui proxime tunc sequenti omnibus adventantibus eas ostendere decreverunt, et ob hoc circum circa in vicinis locis hoc ipsum fecerunt fieri manifestum. Itaque præfato die, populorum multitudine ex devotione ad dictum monasterium (Budicense) concurrente, sacrum B. Meinulphi corpus cum sua capsula humeris quorundam venerabilium canonicorum ecclesiæ Paderbornensis impositum ab ecclesia Boddecensi usque in Kerckberg magna cum devotione et mutua melodia, multitudine populi vicinorum locorum sequente, deportatur, ubi ab majorem solemnitatem peragendam non solum una Missa solenniter cantabatur, verum etiam ex devotionis fervore plures Missæ in portatilibus legebantur, nec ad hujusmodi ve-

nerandum diem hoc sufficere putabatur, nisi D et validum campanarum strepitum inibi præ gaudio frequentarent. Divino itaque Officio rite celebrato, ac præfata capsula cum sacris reliquiis extra ecclesiam deportata, super eminentiorem locum ad hoc præparatum honorifice collocatur, eaque aperta, venerabilis suffraganeus reverendi electi Paderbornensis ecclesiæ una cum devoto domino Joanne Priore Swollensi B. Meinulphi sacra ossa tantæ supradictæ multitudini, quæ ob hoc undique devote convenerat, cum omni reverentia, prout decuit, ostentabat: quo facto prædictum sacrum corpus a præfatis venerabilibus bajulis, multitudine consequente, ad propriam ecclesiam (Budicensem videlicet) cum gaudio reportatur.

111 Tale instaurationi cultus S. Meinulphi, cum tribus nondum mensibus integris canonici Regulares sanctimonialibus, seu potius canonicis Secularibus, in Budicensi cœnobio fuerant substituti, datum fuit initium; verum quod quælee deinde incrementum ille acceperit, nusquam in Budicensi Chronico edicit Joannes Probus, qui tamen cum non pauca miracula, quorum partem infra exhibiturus sum, ætate sua seu non diu a proxime memorata reliquiarum translatione ad S. Meinulphi invocationem patrata, narret, hunc cæpisse tunc magis magisque coli, imo vero fuisse jam tum suo saltem natali in calis die Budicæ quotannis a canonicis Regularibus et Missa propria et Officio proprio honoratum, dubitandum non apparet. Et primo quidem Missa propria honoratum fuisse, etiam colligo ex Joanne Probo, qui part. 2, cap. 27 meminit Sequentiæ, ætate sua usurpatæ, in qua de nola mortis prænuntia, S. Meinulphi dicta, infraque hic memoranda, ita decantabatur: O quam signum singulare, quo nos ad mortem præparare monet sonus cymbali. Gamansius sæpissimæ jam laudatus Sequentiæ hanc Sigewardinæ Sancti Vitæ, a trecentis aut quadringentis, ut putavit, annis scriptæ, recentiori manu, ducentis tamen annis circiter antiqua, præfixam in codice Hardehusano invenit, illamque, una cum hac a se descriptam, ad Majores nostros seculo præterito transmisit. Antiquum illud cultus Sancto delati monumentum, utut eo loco, quem punctis implevi, mutilum, huc ego, ne id studiosus lector desideret, una cum titulo, quem præfert, transcribendum duxi.

Cultum ei
tunc, ut ap-
paret, Missa
propria,

112 Sequentiæ de sancto Meinulpho.
Recolentes magnifica
Patris nostri solemnia
Christi decoret gratia;
Voces votaque cordium
Tu laxa dator munerum
Ad promendum canticum.
Sanctus iste vitæ florem
Suavitatem in odorem
Consecravit Domino,
Præmonstratum instauravit
Locum istum et ditavit
Largo patrimonio.
Adhuc vivens dono Christi
Velum flenti reddidisti
Consumptum incendio,
Reparatam ter fregisti
Tumbam, quando te jussisti
Transferri de tumulo.
Quod præsumpsit ordinare,
Datur illi revocare
De prælata nobili.
O quam signum singulare,

e qua hic
datur So-
quentia,

Quo

A Quo nos morti præparare
 Monet sonus cymbali.
 Vir jussa ferre præsulì
 Tardat, caligant oculi,
 . . . . .
 Corpus sacrum dum levatur,
 Aquis ipsis reparatur
 Una paralytica.
 Hunc Patronum veneremur,
 Dulci voce modulemur
 In ejus solemnibus,
 Apud Christum siblevemur,
 Ne dannemur, ut meremur,
 Ipsius suffragiis.

et Officium
 proprio detu-
 lerunt, præ-
 terque nati-
 vitas et
 translationis

113 Quod autem ad Officium ecclesiasticum jam pertinet, e missa propria, qua ex dictis Budicæ Joannis Probi ætate honoratus fuit Sanctus, Officio pariter proprio honoratum ibidem cum tunc fuisse, concludendum apparet. Quoquo modo res habeat, talem equidem Sanctus postea in monasterio Budicensi cultum fuit adeptus, uti ex nunc dicendis patet. Ad manum habeo libellum, Paderbornæ typis Heidenrici Pontani anno 1627 excusum. Hunc præfert titulum: Officium S. Meinulphi, confessoris et monasterii Budicensis fundatoris, studio R. P. F. Gerhardi Sönnenschmidt dicti monasterii Prioris, editum; duo autem ut minimum diversa, unde Officia potius quam Officium libellus debuisset inscribi, de S. Meinulpho Officia complectitur, quorum alterum natali Sancti die duplici primæ classis ritu cum Octava, alterum translationis festo, ritu non expresso, recitandum præscribitur. Porro cum duo illa Officia, quorum Lectiones, S. Meinulpho propria, e Vita, per Gobelinum scripta, sunt de promptæ, a monasterii Budicensis Priore, uti ex titulo huc transcripto liquet, sint contexta, dubitandum non apparet, quin sæculo proxime elapso a religiosis Budicensi monasterii incolis recitanda quotannis memoratis binis Sancti festis fuerint proposita. Verum an in hæc Officia mutatio quædam modo non sit invecata, seu potius an ad duos festos dies, quos sibi in Budicensi canonicorum Regularium cænobio consecratos olim Sanctos habuit, tertius modo non accesserit, dubitare me facit Overhamus, in suis ad S. Meinulphi Vitam Observ. pag. 422 ita scribens: Reliquiæ S. Meinulphi plurima cum religione adservantur in cænobio Bodecensi, in quo præter primarium tutelaris Sancti festum 5 Octobris, celebratur etiam festum Translationis et Commemorationis.

Sancti festa-
 tertium præ-
 tera hodie
 verosimillime
 celebrant,

114 Ad hæc penes nos exstat Ms. Sanctorum Collectio, quam, qui eam conegit Joannes Gamansius, Societatis nostræ sacerdos, Ecclesiæ Paderbornensis Sanctuarium inscripsit. Atque hoc, quod additionibus, a Grothausio, nostræ item Societatis sacerdote, adjectis, subinde etiam est auctum, primo quidem ad 27 Septembris diem e Kal. Budicensi, quod citat, sic habet: Translatio (hæc ad 26 Septembris, quo proin Sanctum inter Prætermisissos recensuimus, alibi signatur) S. Mainulphi. ix Lectiones; in Abdinghioviano autem (ita additur manu Grothausii) Exaltatio S. Mainulphi diaconi; ad diem autem 18 Jan., additio a P. Grothausio facta, insigne illud miraculum semel ac iterum Budicæ factum memoratur, quo, ut vidimus, S. Meinulphi corpus de terra levandum, divinitus fuerit ostensum, additurque, idem miraculum in Kal. perantiquo Ms. canonicarum secularium in Bodeken, itemque in Calendario præsentiarum celebrari hisce verbis: Apparitio

S. Mainulphi. Accedit Florarium nostrum Ms., a Congregationis Windesheimensis canonico Regulari, ut apparet, contextum, quod ejusdem miraculi meminisse etiam videtur, dum ad eundem 18 Januarii diem, quo nos Sanctum inter Prætermisissos retulimus, sic notat: Inventio S. Maynulphi archidiaconi et confessoris: quibus omnibus fit, ut verosimillimum appareat, in monasterio Budicensi hodie celebrari non tantum natalem Sancti diem, et translationem, de qua ad 26 aut 27 Septembris fiat, verum etiam festum aliud, quo ad 18 Januarii apparitio seu miraculi, quod Sancti translationem ex dictis præcesserit illoque Januarii die, si Gobelino fides, factum fuerit, commemoratio agatur.

AUCTORE
 C. B.

115 Porro quam impense cultui S. Meinulphi post Joannis Probi ætatem seu post annum 1455, quo circiter hic suo Budicensi Chronico ultimam imposuisse manum videtur, canonici Regulares Budicenses studuerint, argumento etiam esse possunt varia monumenta, sive picta, sive æri, lapideve incisa, diversa Vitæ Sancti capita representantia aut ad hanc ipsam Sanctum aut ejus reliquias spectantia, quæ in Budicensi ecclesia, a se instaurata, aut in novo ei adjecto choro erezere. Singulorum notitiam ad Majores nostros misit jam sæpius laudatus Joannes Gamansius. Præcipua ejus verba eo facientia transcribo. Budicæ, inquit, in medio psallentium choro occurrit monumentum lapideum quadratum, duorum pedum altitudine et latitudine, trium fere longitudine, cum lamina ærea superimposita cum hac circumscriptione: «Anno Domini 1482» translatum est summum altare de loco isto: » et fertur, quod S. Maynullus vidit cervum » cum cruce hic cubantem. Gloria tibi Trinitas. » Laminæ incisus ipse S. Maynullus genuflexus habitu diaconi ante cervum cum cruce in fronte, humi jacentem, cum hoc superscripto ejus eloquio: «Jam mihi» (adi Sigewardum in Vita num. 20) «spes certa promittit, » quod ille, qui quondam eodem vexillo inferni » claustra penetravit, hujus loci protector erit.» Eadem una genuflectentis Meinulphi et accubantis cervi imago omnibus quatuor lateribus insculpta cum hac epigraphe: «Hic cervus cum » cruce cubavit.» Monumenti lapidei, Gamansii verbis hic jam descripti, notitiam etiam subministrat in suis ad Sigewardinam Sancti Vitam Observationibus pag. 419 Overhamus; verum ea a Gamansiana, uti ex ambarum collatione patet, nonnihil differt. Gamansii verba, cum id quæcumque discrimen ad rem non faciat, pergo describere.

variaque in
 Sancti hono-
 rem monu-
 menta, quo-
 rum Gamansii-
 sianis

E

F

116 Ad cornu Epistolæ, inquit, tabulæ altaris summi in latere affixa alia tabella scripta, quæ sic habet: «Anno Domini 1485 in Octava » sanctæ et individua Trinitatis, quæ tunc fuit » ipso die Bonifacii, consecrata est ista ecclesia » simul cum novo choro et summo altari in » honore sanctissimæ Virginis Mariæ, Matris » Domini nostri Jesu Christi, S. Joannis Baptiste, S. Maynulphi confessoris et fundatoris » hujus monasterii a reverendo in Christo patre » ac domino, domino Johanne Thelelicensi episcopo suffraganeo tunc reverendi in Christo » patris ac domini, domini Simonis de Lippia, » episcopi ecclesiæ Paderbornensis. Summum » hoc altare in honore sanctæ Trinitatis consecratum est, et in honore gloriosæ Virginis » Mariæ sancti Joannis Baptiste, sancti Augustini episcopi, S. Maynulphi, S. Antonii con- » fessoris

verbis notitia

AUCTORE
C. B.

» fessoris et impositæ sunt reliquiæ infra seri-
» ptæ. » Sancti, hosque inter S. Meinulphi, quo-
rum reliquiæ summo ecclesiæ Budicensis altari,
dum consecraretur, fuerunt impositæ, hic recen-
sentur, ac deinde Gamansius ita prosequitur :
Ad latus Evangelii obeliscus præaltus lapideus,
sculpturis et coloribus variegatus, muro chori
ante summum altare adhaeret, ejus mediæ basi,
excavatæ et cancellis ferreis clausæ, imposita
capsa lignea colorata cum fastigiali tecto cu-
preo inaurato. Tabella, ante cancellos apposta,
cum hac aurea inscriptione : « Capsa reliquia-
» rum sancti patris nostri Maynulli. » Ad in-
gressum sacrarii visitur S. Meinulli imago vetus
habitu rubro diaconali, vertice largiter attonso,
cum templi Bodecensis figura in dextra, libro
sub axilla sinistra, et corona radiorum circum
caput cum cervo ad pedes et inscriptione, « San-
» ctus Meinulfus. » Hanc imaginem, quæ S. Mei-
nulphi altari votivo aliisque, notante Gamansio,
ecclesiæ Budicensis locis etiam appingitur, sæ-
culo præterito ari incendi curavit A. R. P. Egi-
dus de Roovere Budicensis Prior, dedissemque
etiam chalcographo nostro imitandum illius,
quod penes me habeo, exemplar, si archetypum
in ecclesia Budicensi positum, sæculo quinto
decimo, quo canonici Regulares in Budicense
cænobium fere primum inducti, existinasset
antiquius.

hic ex parte
datur, exerce-
runt.

117 Imagini porro laudatus Prior inscriptio-
nem hanc adjecit : S. Meinulfus confessor,
Westphalus, cathedralis ecclesiæ Paderbornen-
sis archidiaconus, monasterii Bodicensis funda-
tor, a Carolo Magno imp. de sacro fonte leva-
tus, circa an. 770 floruit miraculis clarus; ejus
reliquiæ in dicto Bodecensi mon. quiescunt.
Annus 770, circa quem Sanctus floruisse hic no-
tatur, haud dubie erroneus est, uti ex jam supra
dictis liquet. Hiscæ observatis, a sacrarii ingressu
ad chori sedilia cum Gamansio pergamus. Supra
hæc, inquit, utrimque tabulæ duæ, muro affi-
xæ, permagnæ et affabre pictæ, quarum altera
sibi adjunctam habet inscriptionem hanc : « San-
» ctus Meinulfus multis facultatibus ; » altera
vero istam : « Templum hoc dotavit, hæredem
» solum Christum deputavit. » Alis utrisque ta-
bulæ exterius Christi passi historia, interius
vero alis tabulisque Vitæ S. Meinulphi series
per capita et intervalla depicta visitur. Extra
chorum (iterum verba sunt Gamansii) ad sini-
stram egredientis altare proprium S. Meinulphi
spectatur, eo ipso loco erectum, quo olim San-
ctus jacuit sepultus, ut tabella lignea, in eodem
altari reperta, inscriptione, quam præfert, tes-
tatur. Ad eandem sinistram in ordæ superiori
pergula ad angulum utriusque coeuntis muri
juxta primum latus fenestræ majoris S. Meinul-
fus cernitur grandis satis statura, habitu eodem,
ut alibi, in muro jam olim pictus relictusque,
etiam ceteris templi partibus dealbatis, cum
sententia : « Iste me Carolus Magnus de sacro
» fonte levavit devotus. » Ad latus oppositum
habitu imperatorio cum scuto, in quo tria flava
lilia, Carolus Magnus est depictus cum senten-
tia : « Iste Meinulfus, id est, meus Ulfus,
» ortum ducens ex regibus. » Atque ita jam ha-
bes monumenta præcipua, in Budicensi ecclesia
S. Meinulphi erecta, quæ Gamansius in Notitiis,
ad Majores nostros missis, recenset, quæque ea
ipsa, soltem ex parte, verosimillime sunt, quæ ad
annum 837. pag. 113 in Annalibus Paderbor-
nensibus laudat Schatenus.

118 Porro in iisdem Gamansianis Notitiis D
additur, in Budicensi choro circum altare quatuor
etiam exstare serinia, in quorum uno, unde etiam
singularis in S. Meinulphum veneratio clucessit,
asserata olim fuerint sacra lipsana, quæ,
etsi quidem partes corporis S. Meinulphi non
essent, Sancti tamen reliquiis accensebantur, quod
singulari quodam modo ad eum pertineant : sunt
autem nola, velum seu peplum, dalmatica, crux
argentea. De singulis hisce lipsanis pauca annoto.
Nola, S. Meinulphi dicta, est tintinnabulum,
quod, quotiescumque Bodicæ sanctimonialis
brevis esset moritura, sponte sua, quemadmodum
Joannes Probus pag. 46 et Gobelinus in Vita
num. 31 et binis seqq. exponunt, sonitum edere
olim soluerit, ut Sequentia, num. 112 huc trans-
scripta, in qua cantatur, O quam signum singu-
lare, quo nos morti præparare monet sonus
cymbali, jam inde a sanctimonialium ætate
Budicæ in usu forsitan fuerit, ac proin ut Sanctum
ibidem jam tum et Missa propria, et Officio, item
proprio, honorari, forte acciderit. Hæc itis, quæ
num. 95 dicta sunt, adjuuge. Inceptum prosequor.
Velum est lineum illud capitis tegmen, a Sancto
ex combustione, ut ambo ejus biographi, Sig-
wardus quidem num. 23 et binis seqq., Gobelinus
vero num. 19 narrant, redintegratum, in quo,
uti, qui id viderunt, Gobelinus et Gamansius
aiunt, adustionis adhuc vestigia cernuntur.
Dalmatica est vestis sacra, qua Sanctus, dum in
Missa suo diaconi fungeretur officio, usus fuisse
creditur. Hanc, de qua etiam pag. 3 et pag. 47
Joannes Probus agit, jam olim per milites Hol-
landos una cum pluribus aliis ecclesiæ Budicensis
ornamentis ablatam esse, notat Gamansius. Quod
jam ad crucem argenteam pertinet, idcirco hanc,
quod a Sancto in memoriam crucis, quæ ei inter
cervi cornua divinitus apparuerit, curata esset,
S. Meinulphi dictam fuisse, suspicatur idem
Gamansius, additque, etiam illam, quæ novem
librarum fuerit, per milites jam pridem esse
ablatam.

§ IX. Miracula a tempore, quo monasterium Budi- cense in canonicos Regu- lares fuit transcriptum, ad annum usque MCDLV Sancti patrocínio patrata.

Monasterii Budicensis ad canonicos Regulares
translationem, ut cultus S. Meinulphi insta-
ratio, ita non pauca, quæ hujus patrocínio
patrata fuerint, miracula excepisse narrantur.
Quæ a translationis illius tempore ad annum
usque 1435 accidisse audierat, in suum Budicense
Chronicon intulit Joannes Probus, sæpissime
jam laudatus. Undecim ex his præcipua, quorum
duo priora Operis sui pag. 24 et seqq., tertium
pag. 32, quartum pag. 34, quintum pag. 63,
sextum, septimum, octavum et nonum pag. 94
et quinque seqq., decimum pag. 109, ac undeci-
mum tandem pag. 113 et seqq. suppeditat, præ-
senti hoc §, ne, quod ad Sancti gloriam maxime
conducit, omnino tacitus præteream, ipsis Joan-
nis Probi verbis, etsi minime castigatis, lecto-
rem

D
reliquiasque
quoquo modo
ad Sanctum
spectantes,
reverentissime
custodierunt.

E

F

Sanctus, qui
e monasterii
Budicensis
instaurati-
onem adlaboranti-
bus unum